Aracı Kuruma Haciz İhbarnamesi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İzmir BAM 17. Hukuk Dairesi	05.02.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/166	2026/281	İİK 89, HMK 2, TTK 4, HMK 353

ÖZET

UETS hesabına tebliğ edilen haciz ihbarnameleri nedeniyle takibe borçlu olarak eklenen aracı kurumun İİK 89/3 menfi tespit davasında, üçüncü kişi ile takip alacaklısı arasında doğrudan ilişki bulunmadığından davanın ticari olmadığı ve asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğu kabul edildi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/araci-kurum-haciz-ihbarnamesi-menfi-tespit-gorev-bam-2026-281/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İZMİR

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

17. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO : 2026/166

KARAR NO : 2026/281

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

B Ö L G E A D L İ Y E M A H K E M E S İ K A R A R I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İZMİR 5. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ : 02/12/2025

NUMARASI : 2025/1103 Esas 2025/976 Karar

DAVANIN KONUSU : 3. Şahıs Tarafından Açılan Menfi Tespit

BAM KARAR TARİHİ : 05/02/2026

KARAR YAZIM TARİHİ : 05/02/2026

Davalı vekili tarafından yukarıda belirtilen karara karşı istinaf yasa yoluna başvurulması üzerine, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 352. maddesi uyarınca yapılan ön inceleme sonucu eksiklik bulunmadığı anlaşılmakla; inceleme aşamasına geçildi. İncelemenin dosya üzerinde yapılmasına karar verildikten sonra dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVA: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin SPK kapsamında SPK tarafından verilen aracılık hizmetine dair belgeler ve faaliyet izni çerçevesinde kurulan ve faaliyet gösteren bir aracı kurum olduğunu, müvekkilinin halen aktif bir müşteri işlemi ve hesap hareketinin mevcut olmadığını ve davalılara ait herhangi bir müşteri hesabı veya karşılıklı herhangi bir ticari iş, mal veya hizmet alış veya satışı, ticarî olmayan bir alışverişi veya başka bir borç doğuran işlemi veya eyleminin bulunmadığını, davalıların müvekkili kurumda herhangi bir hesap, varlık veya alacağının olmadığını, davalı ...'in diğer davalılar ... AŞ. ve ... Şti.'den olan alacağına dair üçüncü kişi sıfatıyla müvekkili nezdinde haczi kabil mal veya alacak bulunup bulunmadığına dair İİK m. 89/1, 89/2 ve 89/3 ihtarnameleri ile müvekkilinin hiç aktive etmediği ve kullanmadığı UETS hesabına gönderildiğini, müvekkilinin bu ihtarnameleri almamış olması sebebiyle İİK m. 89'e göre bildirimlerine cevap veremediğini, takibin kesinleşmesi üzerine İzmir 6. İcra Müdürlüğünün 2024/10300 Esas sayılı dosyada müvekkiline ait mal ve haklar üzerinde haciz talep edilerek müvekkiline ait .... plakalı araca 18.11.2025 günü yakalama tutanağı düzenlenerek el konulduğunu, bu yakalama tutanağına istinaden müvekkilinin dosyadan haberi olduğunu, müvekkilinin davalıların hiç biri ile hiç bir iş, ticaret veya müşteri ya da başka bir ilişkisinin mevcut olmadığını belirterek davanın kabulü ile müvekkilinin davalıların her birine ayrı ayrı borçlu olmadığının tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

MAHKEMECE: "...,Dava; İİK m. 89'a dayalı üçüncü haciz ihbarnamesinden sonra açılan menfi tespit davasıdır.

Tarafların delilleri toplanmış ve değerlendirilmiştir.

İzmir 6. İcra Müdürlüğünün 2024/10300 Esas sayılı dosyası incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

İzmir 6. İcra Müdürlüğünün 2024/10300 Esas sayılı dosyasının incelenmesiyle; takip alacaklısı ...'in takip borçluları ...Şti., ...AŞ., ...ve .... aleyhine 11 adet senet için 18.11.2024 tarihinde 4.020.792,00 TL asıl alacak ve işlemiş faiz üzerinden takibe geçtiği, borçlulara ödeme emrinin 21.11.2024 tarihinde tebliğ edildiği, 3. kişi .... AŞ.'ne birinci haciz ihbarnamesinin 04.08.2025 tarihinde, ikinci haciz ihbarnamesinin 23.08.2025 tarihinde, üçüncü haciz ihbarnamesinin 14.09.2025 tarihinde tebliğ edildiği, 08.10.2025 tarihli kararla üçüncü şahıs .... AŞ.'nin 15 gün içerisinde menfi tespit davası açmaması sebebiyle dosyaya borçlu sıfatıyla eklenmesine karar

verildiği, üçün şahıs borçlu adına kayıtlı .... ve ... plakalı araçlar üzerine 23.10.2025 tarihinde haciz şerhi işlendiği belirlenmiştir.

Davacı ... AŞ. vekili 28.11.2025 tarihli ihtiyati tedbir talepli dilekçesinde; müvekkili şirketin aktifindeki ... plakalı aracın icra dosyasında muhafaza altına alındığını, yine .... plakalı ve ... plakalı araçlar içinde mahrumiyet kararı alınarak emniyete bildirildiğini, müvekkilinin bankalardaki varlıklarına da haciz konulduğunu, müvekkili nezdinde davalılara ait herhangi bir müşteri hesabı veya karşılıklı herhangi bir ticari iş, mal veya hizmet alış veya satışı, ticarî olmayan bir alışverişi veya başka bir borç doğuran işlemi veya eyleminin bulunmadığını, müvekkilinin hiç aktive etmediği ve kullanmadığı UETS hesabına gönderilen 89/1 haciz ihbarnamelerinden haberdar olmaması sebebiyle dosyaya borçlu olarak eklendiğini, üzerine kayıtla araçlara haciz şerhinin işlenmesi ile durumdan haberdar olduklarını, davalılar hakkında İzmir Cumhuriyet Başsavcılığına dolandırıcılık, tefecilik ve özel belgede sahtecilik suçlarından suç duyurusunda bulunduklarını, ... plakalı araca el konulması sebebiyle dosyaya ve takibe 18.11.2025 günü vakıf olunduğunu, aynı gün icra dosyasına itiraz dilekçesi verilerek derdest menfi tespit davasını açtıklarını, davalıların organize bir şekilde planlı olarak hukuki imkanları kötüye kullandıklarını, davalıların düzenledikleri bonoların illetten mücerret borç doğurması sebebiyle ve icra takibinde alacaklıya ispat yükü yüklemeden talep hakkı verdiği için özel plan çerçevesinde tercih edildiğinin açıkça görüleceğini, elden verilen paralar için emre muharrer senetlerin her bir elden para verilişinde baştan değil de, elden verilen paralar 4.000.000,00 TL'ye ulaştıktan sonra düzenlenmesinin ancak tefecilik şeklinde borç verilmesi ile açıklanabileceğini, müvekkili şirketin malvarlığına el atıldığını, aracına el konulduğunu, diğer varlıklarının da haciz tehdidi altında olduğunu belirterek öncelikle teminatsız, aksi kanaatte ise uygun görülecek teminat tutarında ihtiyati tedbir kararı verilerek İzmir 6. İcra Müdürlüğünün 2024/10300 Esas sayılı dosyasındaki icra işlemlerinin durdurulmasına, mevcut hacizlerin kaldırılmasına, müvekkile ait paranın alacaklıya ödenmemesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davacının dava konusu yapmış olduğu ihtilaf İİK m. 89'a göre gönderilen haciz ihbarnamesinin usulüne uygun tebliğ edilmediğni, aslında şirketin çalışanı olan ve şifreleri bilen ...'ın işten ayrılması nedeniyle bu şifrelerin müvekkili tarafından bilinmemesi sebebiyle 89/1-2-3'e göre gönderilen ihtarnamelere ulaşılamadığını ve bu nedenle dava açma süresini kaçırdıklarını belirtmiştir. Ancak davacının belirtmiş olduğu İİK m. 89/ son f'da yer alan ek hükme göre "(Ek fıkra:6/12/2018-7155/12 md.) Bu madde uyarınca haciz ihbarnamelerinin bildirimi ve bu ihbarnamelere verilecek cevaplar, güvenli elektronik imza kullanılmak suretiyle Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi ve bu sisteme entegre bilişim sistemleri üzerinden de yapılabilir. Bu usulle yapılan bildirim tebliğ yerine geçer." UETS'de kayıtlı adresi bulunanlara bu adres üzerinden tebligat yapılması gerekmekte olup, bu adresin bulunduğu hallerde UYAP sistemi üzerinden fiziki olarak tebligat yapılmasına izin verilmemektedir. Davacı taraf tebligatın yapıldığını ancak UETS sistemine ilişkin giriş şifrelerinin bulunmadığından tebligatı öğrenemediğini beyan etmiştir.

İİK'nın 89/3. maddesinin, üçüncü cümlesi, "..İkinci ihbarnameye süresi içinde itiraz etmeyen ve zimmetinde sayılan borcu icra dairesine ödemeyen veya yedinde sayılan malı icra dairesine teslim etmeyen üçüncü şahsa on beş gün içinde parayı icra dairesine ödemesi veya yedinde sayılan malı teslim etmesi yahut bu süre içinde menfi tespit davası açması, aksi takdirde zimmetinde sayılan

borcu ödemeye veya yedinde sayılan malı teslime zorlanacağı bildirilir. Bu bildirimi alan üçüncü şahıs, icra takibinin yapıldığı veya yerleşim yerinin bulunduğu yer mahkemesinde süresi içinde menfi tespit davası açtığına dair belgeyi bildirimin yapıldığı tarihten itibaren yirmi gün içinde ilgili icra dairesine teslim ettiği takdirde, hakkında yürütülen cebri icra işlemleri menfi tespit davası sonunda verilen kararın kesinleşmesine kadar durur..." hükmünü içermekte olup bu hükümde belirtilen mahkemenin hangi mahkeme olduğu konusunda bir açıklık bulunmamaktadır. İİK m. 235/1.'de ki gibi kayıt kabul ve m. 154/3'de ki gibi iflas davaları için ticaret mahkemelerinin görevli olduğu konusunda açık bir düzenleme vardır. Ancak bu dava için kanunda açık bir düzenleme bulunmadığından hükümde yer alan bu mahkemenin asliye hukuk mahkemesi olduğunun kabulü gerekmektedir. Yargıtay 11. H.D.'nin 06.11.2023 tarih 2023/5228 Esas 2023/6468 Karar sayılı Bölge Adliye Mahkemeleri Hukuk Dairelerinin Kesin Nitelikteki Kararları Arasındaki Uyuşmazlığın Giderilmesine ilişkin ilamında ve İzmir BAM 17. HD nin 2023/1803 Esas – 2024/678 Karar sayılı kararında yer aldığı üzere "...2004 sayılı Kanun'un 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına istinaden gönderilen haciz ihbarnamesi nedeniyle ihbarnameye muhatap olan üçüncü kişi tarafından açılan menfi tespit davasında görevli mahkemenin; davanın tarafları arasında doğrudan bir ilişki bulunmaması ve uyuşmazlığın takip hukukundan kaynaklanması nedeniyle Asliye Hukuk Mahkemesi olduğuna, tarafların tacir olmasının veya temel ilişkinin ticari nitelikte bulunmasının veyahut borcun temelini oluşturan senedin kambiyo senedi niteliğinde olmasının mahkemenin görevinin belirlenmesinde bir etkisinin bulunmadığına" karar verildiği belirtilmekle ve somut olayda davacının asıl talebinin de İİK'nın 89/3. Maddesi uyarınca gönderilen haciz ihbarnamelerinin usulüne uygun olmadığından kaynaklı borçlu olmadığının tespitine ilişkin dava olması nedeniyle dava konusu uyuşmazlığın Asliye Hukuk mahkemesi tarafından görülmesi gerekmektedir. Bu nedenle mahkememizin görev alanına girmeyen dava hakkında görevsizlik kararı vermek gerekmiştir," gerekçesi ile;

"Davacının davasının mahkememiz görev alanına girmeyip Asliye Hukuk Mahkemesinin görev alanına girdiğinden mahkememizin görevsizliğine,

Dosyanın görevli İzmir Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesine talep halinde ve karar kesinleştiğinde gönderilmesine,

Davacının ihtiyati tedbir talebinin görevli mahkeme tarafından değerlendirilmesine,"şeklinde karar verilmiştir.

Mahkeme kararına karşı davalı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuştur.

İSTİNAF BAŞVURU SEBEPLERİ:

Davalı vekili istinaf dilekçesinde özetle; Yerel mahkemece verilen kararda "Davacının davasının mahkememiz görev alanına girmeyip Asliye Hukuk Mahkemesinin görev alanına girdiğinden mahkememizin görevsizliğine, ..."şeklinde görevsizlik yönünde hüküm kurulduğunu, halbuki; T.C. Yargıtay 20. Hukuk Dairesinin 2016/ 9245 Esas 2016/ 7934 Karar Sayılı 20/09/2016 tarihli kararında, benzer olayda, davaya konu haciz ihbarnamelerinin konusunun bankacılık işlemlerinden kaynaklandığı ve tarafların bir kısmının tacir olması nedeni ile görevli Mahkemenin Asliye Ticaret Mahkemesi olduğuna karar verildiğini, davacı 3. kişi tarafından huzurda açılan

davada, davaya konu haciz ihbarnamelerinin konusu kambiyo senetlerinden kaynaklanmakta olup, tarafların bir kısmının hatta çoğunluğunun tacir olduğunu beyanla yerel mahkeme kararının kaldırılarak talepleri doğrultusunda karar verilmesini istinaf başvuru sebebi olarak ileri sürmüştür.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE:

Dava: İİK 89. Maddesine dayalı açılan menfi tespit istemine ilişkindir.

İstinaf kanun yolu başvurusuna konu edilen karar hakkında; 6100 sayılı HMK'nın 355. maddesindeki düzenleme gereğince, istinaf dilekçesinde belirtilen nedenler ve kamu düzenine ilişkin aykırılık bulunup bulunmadığı hususlarıyla sınırlı olarak inceleme yapılmıştır.

İİK'nın 89/3. maddesine göre açılan bu dava, icra takibi sırasında haciz ihbarnamelerinin gönderildiği 3. kişi konumunda olan davacının, takip borçlusuna borçlu olmadığını ispatla yükümlü olduğu özel bir menfi tespit davasıdır. Davanın koşulları İcra İflas Kanunu'nun 89/3. maddesinde düzenlenmiş olup, bu maddeye göre takip borçlusunun, alacaklı olduğu bildirilen 3. şahsa haciz ihbarnameleri gönderilip, itiraz edilmemesi üzerine 3. haciz ihbarnamesinin tebliğinden itibaren 15 günlük hak düşürücü süre içinde, 3. şahıs tarafından bu davanın açılması gerekir. Aksi takdirde, takip alacaklısı ile 3. kişi arasında bir icra takibi varmış, bu takip kesinleşmiş ve 3. kişi bu icra takibinin borçlusu olmuş gibi bir hukuki durum doğmuş olur. Başka bir anlatımla, borç 3. kişinin zimmetinde sayılır.

İİK'nın 89/3. maddesi gereği açılan menfi tespit davasında, iş bu yasal düzenlemenin yer aldığı İcra ve İflas Kanunu'nda, yine aynı yasada düzenlenen iflas ve iflas erteleme davalarının aksine (m.154., ve179,.,) özel bir düzenlemeye yer verilmemiş olup genel kurallara göre görevli mahkemenin belirlenmesi gerekmektedir. 6100 Sayılı HMK'nin 2. maddesinin 1. fıkrası gereğince malvarlığı haklarına ilişkin davalarla, şahıs varlığına ilişkin davalarda görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesidir. Yine 2. maddenin 2. fıkrası uyarınca HMK'da ve diğer kanunlarda aksine düzenleme bulunmadıkça, Asliye Hukuk Mahkemesi diğer dava ve işler bakımından da görevlidir.

Uyuşmazlığın çözümü bakımından dava konusu somut olayda, davanın tarafları, konusu ve davacının talebinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Davaya konu icra takip dosyasında, davalı takip alacaklısı olan şahıs tarafından, takip borçlusu şirket hakkında alacağın tahsili için başlatılan icra takibinde, takip borçlusunun davacı 3. kişideki alacağını haczeden icra dairesince davacıya 1. , 2. ve 3. haciz ihbarnameleri gönderilmiş ve davacı 3. kişi tarafından İİK'nın 89/3. maddesi gereğince, takip borçlusunun haciz ihbarnamesine konu böyle bir alacağı bulunmadığını ispatlamak için eldeki özel menfi tespit davasının açıldığı anlaşılmıştır. Bu durumda eldeki iş bu davanın davacısı, davaya konu icra takip dosyasında haciz ihbarnamelerinin gönderildiği 3. şahıs olup, takip alacaklısı olan davalı ile aralarında doğrudan bir hukuki ilişki bulunmamaktadır. İİK'nın 89/3. maddesine dayalı olarak açılan özel menfi tespit davalarında davacı 3. şahıs ile davalı takip alacaklısı arasında doğrudan bir ilişki bulunmadığından TTK'nın 4. maddesinde belirtilen mutlak ya da nispi ticari dava niteliğini haiz değildir. Tarafların tacir olmasının veya temel ilişkinin ticari nitelikte bulunmasının veyahut borcun temelini oluşturan senedin kambiyo senedi niteliğinde olmasının mahkemenin görevinin belirlenmesinde bir etkisi bulunmamaktadır. Bu durumda dava

6100 Sayılı HMK'nin 2. maddesi gereğince genel görevli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görev alanında kalmaktadır. (Yargıtay 11. HD nin 06.11.2023 tarih 2023/5228 esas 2023/6468 karar sayılı ilamı da aynı doğrultudadır.)

Sonuç olarak, yapılan yargılamaya, toplanan delillere ve dosya içeriğine göre, mahkeme kararı ve dayandığı gerekçeler usul ve yasaya uygun bulunduğundan, yerel mahkeme kararına karşı yerinde olmayan istinaf isteminin HMK'nun 353/1-b-1 maddesi gereğince esastan reddine karar verilerek, aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-İzmir 5. Asliye Ticaret Mahkemesinin 02/12/2025 tarih, 2025/1103 Esas ve 2025/976 Karar sayılı kararına karşı davalının istinaf başvuru sebeplerinin HMK'nın 353/1-b-1. maddesi uyarınca ESASTAN REDDİNE,

2-Harç peşin alındığından yeniden alınmasına yer olmadığına,

3-Davalı tarafından yapılan istinaf masrafının üzerinde bırakılmasına,

4-Artan gider avansının karar kesinleştiğinde yatırana iadesine,

5-İstinaf yargılamasında duruşma açılmadığından karşı taraf yararına vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

6-Kararın taraflara tebliği, kesinleştirme, harç ikmali ve gider avansı iadesi işlemlerinin yerel mahkemece yerine getirilmesine,

Dair, dosya üzerinde HMK'nın 353/1-b-1. maddesi uyarınca yapılan inceleme sonucunda; HMK'nın 362/1-c maddesi gereğince oy birliği ile kesin olmak üzere karar verildi. 05/02/2026